

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

KEBERKESANAN PEMBELAJARAN MODEL KOPERATIF STAD
MENINGKATKAN MINAT, KEYAKINAN DAN
PENCAPAIAN PELAJAR DALAM
PENDIDIKAN SENI VISUAL

AZMAN BIN AB.RAHIM@IBRAHIM

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

MEMENUHI SYARAT UNTUK MEMPEROLEH IJAZAH
SARJANA PENDIDIKAN (SENI)
(MOD PENYELIDIKAN)

FAKULTI KREATIF DAN KOMPUTERAN
UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

2018

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi
iv

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan menilai keberkesanan kaedah model koperatif STAD (*Student Teams Achievement Divisions*) terhadap minat, keyakinan dan pencapaian pelajar dalam bidang catan alam semulajadi. Pendekatan kuantitatif dengan rekabentuk eksperimen kuasi telah digunakan dalam kajian ini bagi satu kumpulan sahaja dengan beberapa ujian iaitu Ujian PRA, PASCA 1, PASCA 2 dan PASCA 3. Pemilihan subjek kajian dijalankan secara persampelan terdiri daripada 17 orang pelajar tingkatan empat yang mengambil mata pelajaran Pendidikan Seni Visual sebagai subjek elektif di salah sebuah sekolah di daerah Muar. Data dianalisis dengan menggunakan perisian program Microsoft Excel. Data peningkatan pencapaian dapat di rekod dan di nilai melalui ujian tersebut. Dapatkan kajian menunjukkan bahawa terdapat peningkatan penglibatan pelajar melalui pembelajaran koperatif. Dapatkan pelaksanaan kaedah model koperatif STAD telah menunjukkan peningkatan minat, keyakinan serta pencapaian markah pelajar yang lebih tinggi secara signifikan di dalam setiap ujian yang dijalankan berbanding sebelumnya. Kesimpulan daripada kajian menunjukkan penggunaan kaedah model koperatif STAD telah berjaya membawa satu perubahan yang positif dalam meningkatkan minat, keyakinan dan pencapaian pelajar di dalam bidang catan alam semulajadi. Implikasi kajian ini, model koperatif STAD boleh digunakan oleh guru-guru pendidikan seni visual usaha meningkatkan keberkesanan pengajaran dan pembelajaran Pendidikan Seni Visual.

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

Perpustakaan Tuanku Bainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi
v

THE EFFECTIVENESS OF COOPERATIVE LEARNING MODEL IN STAD INCREASE INTEREST, CONFIDENCE AND ACHIEVEMENT OF STUDENTS IN VISUAL ARTS EDUCATION

ABSTRACTS

This study aimed to assess the effectiveness of the methods in STAD co-operative model (Student Teams Achievement Divisions) on interest, confidence and achievement of students in nature painting. Quantitative approaches with quasi experimental designs have been used in this study for a single group with several tests namely PRA Test, PASCA 1, PASCA 2 and PASCA 3. The selection of the subject was conducted by sampling consisting of 17 form four students who took Visual Arts Education subject as an elective subject in one of the schools in the district of Muar. Data were analyzed using Microsoft Excel software. Achievement enhancement data can be recorded and evaluated through the test. The findings show that there is an increase in student involvement through cooperative learning. The findings of the STAD cooperative model have shown significant increase in interest, confidence and achievement of students' scores in each of the tests carried out compared to the previous ones. The conclusions from the study show that the use of STAD cooperative model method has led to a positive change in increasing the interest, confidence and achievement of students in the field of nature. Implication of this study, STAD cooperative model can be used by visual arts teachers to increase the effectiveness of teaching and learning of Visual Art Education.

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

KANDUNGAN

Muka Surat

PERAKUAN	i
PENGHARGAAN	ii
ABSTRAK	iv
ABSTRAC	v
KANDUNGAN	vii
SENARAI JADUAL	x
32 SENARAI RAJAH	xii
SENARAI SINGKATAN	xiii
BAB 1 PENGENALAN	
1.1 Pendahuluan	1
1.2 Latar Belakang Penyelidikan	4
1.3 Pernyataan Masalah	5
1.4 Tujuan Kajian Penyelidikan	8
1.5 Objektif kajian	9
1.6 Persoalan Kajian	10
1.7 Kepentingan Kajian	11
1.8 Definisi / Istilah	12

Muka Surat

1.8.1	Pembelajaran	14
1.8.2	Pembelajaran Koperatif	15
1.8.3	Ciri-ciri Pembelajaran Koperatif	16
1.8.4	Jenis-jenis Pembelajaran Koperatif	17
1.9	Penglibatan Aktif	19
1.10	Batasan Penyelidikan	19
1.11	Masa	20
1.12	Responden	21
1.13	Lokasi	21
1.14	Skop Persepsi	21
1.15	Kesimpulan	22

BAB 2

2.1	Pendahuluan	23
2.2	Pengajaran dan Pembelajaran	27
2.3	Pendekatan Dalam Pengajaran dan Pembelajaran	29
2.3.1	Pendekatan Konvensional	23
2.3.2	Teori Pembelajaran Konstruktivisme (Jonassen,1999)	30
2.4	Pembelajaran Koperatif	32
2.4.1	Ciri-ciri Pembelajaran Koperatif	35
2.4.2	Jenis-jenis Pembelajaran Koperatif	36
2.4.3	Kaedah Koperatif Student Team Achievement Division (STAD)	38

Muka Surat

2.5 Kajian Lampau Pembelajaran Koperatif	40
2.6 Dapatan Kajian di Dalam dan Luar Negara	40
2.7 Dapatan Kajian dari Bidang-bidang Lain	42
2.8 Rumusan	43

BAB 3 METODOLOGI

3.1 Pendahuluan	44
3.2 Rekabentuk Kajian	45
3.3 Populasi dan Responden Kajian	48
3.4 Instrumen Kajian	48
3.4.1 Ujian Pra	49
3.4.2 Ujian Pasca	49
3.4.3 Soal Selidik	49
3.4.4 Temu bual	50
3.5 Prosedur Analisis Data	51
3.6 Rumusan	52

BAB 4 DAPATAN KAJIAN

4.1 Tindakan Yang Dijalankan	54
4.2 Pelaksanaan Tindakan dan Pemerhatian	56
4.2.1 Pelaksanaan Aktiviti 1	56
4.2.2 Pelaksanaan Aktiviti 2	69
4.2.3 Pelaksanaan Aktiviti 3	94
4.2.4 Pelaksanaan Aktiviti 4	107

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi
ix

			Muka Surat
	4.3	Analisis Keputusan Ujian Keseluruhan	118
	4.4	Rumusan Pencapaian Responden	121
		4.4.1 Rumusan Pencapaian Responden (Cemerlang)	123
		4.4.2 Rumusan Pencapaian Responden (Sederhana)	124
		4.4.3 Rumusan Pencapaian Responden (Rendah)	126
	4.5	Rumusan Pencapaian Responden Ujian Pasca 1 dan Ujian Pasca 2	127
		4.5.1 Rumusan Pencapaian Responden (Cemerlang)	127
		4.5.2 Rumusan Pencapaian Responden (Sederhana)	129
		4.5.3 Rumusan Pencapaian Responden (Rendah)	130
	4.6	Rumusan Pencapaian Responden Ujian Pasca 2 dan Ujian Pasca 3	132
		4.6.1 Rumusan Pencapaian Responden (Cemerlang)	132
		4.6.2 Rumusan Pencapaian Responden (Sederhana)	134
		4.6.3 Rumusan Pencapaian Responden (Rendah)	135
	4.7	Kesimpulan	136
BAB 5	DAPATAN ANALISIS STATISTIK		
	5.1	Pengenalan	137
	5.2	Analisis Deskriptif Latarbelakang Responden	139
		5.2.1 Taraf Pendidikan Ibu Bapa / Penjaga	139

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun

PustakaTBainun

ptbupsi
ix

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi
ix

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi
X

Muka Surat

5.2.2	Pekerjaan Ibu Bapa / Penjaga	140
5.2.3	Latar Belakang Responden Berdasarkan Kaum	140
5.3	Analisis Data bagi Setiap Persoalan Kajian	141
5.3.1	Analisis Persoalan Kajian 1	143
5.3.2	Analisis Persoalan Kajian 2	146
5.3.3	Analisis Persoalan Kajian 3	149
5.3.4	Analisis Persoalan Kajian 4	153
5.3.5	Analisis Persoalan Kajian 5	156
BAB 6 KESIMPULAN		159

RUJUKAN

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi
169

LAMPIRAN

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi
xi

SENARAI JADUAL

No. Jadual	Muka Surat
1.1 Tempoh Masa Kajian Dijalankan	20
3.1 Pemarkahan Item-item (Skala Likert)	49
3.2 Gred Pemarkahan (LPM)	51
3.3 Gred Pemarkahan	52
4.1 Langkah-langkah untuk Menghasilkan LukisanCatan Pemandangan	55
4.2 Alat dan Bahan yang Digunakan	55
4.3 Keputusan Ujian Pra	67
4.4 Perincian Keputusan Ujian Pra Mengikut Gred	68
4.5 Keputusan Ujian Pasca 1	93
4.6 Keputusan Ujian Pasca 2	106
4.7 Keputusan Ujian Pasca 3	117
4.8 Keputusan Ujian Keseluruhan	118
4.9 Penilaian pencapaian Ujian Pra	121
4.10 Penilaian pencapaian Ujian Pasca 1	122
4.11 Penilaian pencapaian Ujian Pasca 2	122
5.1 Analisis Persoalan Kajian 1	142
5.2 Analisis Persoalan Kajian 2	146

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi
xi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi
xii

Muka Surat

5.3	Analisis Persoalan Kajian 3	149
5.4	Analisis Persoalan Kajian 4	153
5.5	Analisis Persoalan Kajian 5	156

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

SENARAI RAJAH

No. Rajah	Muka Surat	
1.1	(Ekhibit 7). (Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2013-2025).	2
1.2	Carta Alir Penyelidikan Mengenai Pembelajaran Koperatif Meningkatkan , Minat, Perubahan Kendiri dan Peningkatan Pencapaian Pelajar Melalui Kaedah Koperatif	9
2.1	Carta Alir Penyelidikan Mengenai Pembelajaran Koperatif Meningkatkan , Minat, Perubahan Kendiri dan Peningkatan Pencapaian Pelajar Melalui Kaedah Koperatif	24
3.1	Carta Alir Proses Kajian Secara Keseluruhan	47
4.1	Proses Membuat Lakaran Mudah Selepas Demonstrasi Guru	56
4.2	Responden 1	57
4.3	Responden 2	58
4.4	Responden 3	58
4.5	Responden 4	58
4.6	Responden 5	58
4.7	Responden 6	59
4.8	Responden 7	59
4.9	Responden 8	59
4.10	Responden 9	59

Muka Surat

4.11	Responden 10	60
4.12	Responden 11	60
4.13	Responden 12	60
4.14	Responden 13	60
4.15	Responden 14	61
4.16	Responden 15	61
4.17	Responden 16	61
4.18	Responden 17	61
4.19	Teknik Mewarna Awan	70
4.20	Gambar Aktiviti Latih Tubi Teknik Mewarna Awan	71
4.21	Hasil Karya Pelajar Teknik Mewarna Awan	71
4.22	Teknik Melakar dan Mewarna Batu	73
4.23	Pelajar Menjalankan Teknik Mewarna Batu dan Tanah	75
4.24	Hasil Karya Pelajar Melalui Kaedah Latih Tubi	75
4.25	Teknik Melakar dan Mewarna Pokok	77
4.26	Pelajar Menghasilkan Catan Pokok Selepas Bimbingan Guru	78
4.27	Hasil Karya Aktiviti Latih Tubi Pelajar Menghasilkan Pokok	79
4.28	Teknik Melakar dan Mewarna Air dan Keseluruhan	80
4.29	Responden 1	82
4.30	Responden 2	83
4.31	Responden 3	83

Muka Surat

4.32	Responden 4	83
4.33	Responden 5	83
4.34	Responden 6	84
4.35	Responden 7	84
4.36	Responden 8	84
4.37	Responden 9	84
4.38	Responden 10	85
4.39	Responden 11	85
4.40	Responden 12	85
4.41	Responden 13	85
4.42	Responden 14	86
4.43	Responden 15	86
4.44	Responden 16	86
4.45	Responden 17	86
4.46	Penerangan Ringkas yang Dijalankan oleh Penyelidik Kepada Pelajar	94
4.47	Aktiviti Kelas Secara Kaedah Koperatif STAD yang dijalankan	95
4.48	Responden 1	97
4.49	Responden 2	97
4.50	Responden 3	97
4.51	Responden 4	97
4.52	Responden 5	98

Muka Surat

4.53	Responden 6	98
4.54	Responden 7	98
4.55	Responden 8	98
4.56	Responden 9	99
4.57	Responden 10	99
4.58	Responden 11	99
4.59	Responden 12	99
4.60	Responden 13	100
4.61	Responden 14	100
4.62	Responden 15	100
4.63	Responden 16	100
4.64	pustaka.upsi.edu.my Responden 17	101
4.65	Responden 1	109
4.66	Responden 2	109
4.67	Responden 3	109
4.68	Responden 4	109
4.69	Responden 5	110
4.70	Responden 6	110
4.71	Responden 7	110
4.72	Responden 8	110
4.73	Responden 9	111
4.74	Responden 11	111

Muka Surat

4.75	Responden 12	111
4.76	Responden 13	111
4.77	Responden 14	112
4.78	Responden 15	112
4.79	Responden 16	112
4.80	Responden 17	112
4.81	Analisi Ujian Pra dan Ujian Pasca	119
4.82	Graf Perbezaan Pencapaian Responden Ujian Pra dan Ujian Pasca 1 (Cemerlang)	123
4.83	Graf Perbezaan Pencapaian Responden Ujian Pra dan Ujian Pasca 1 (Sederhana)	125
4.84	Graf Perbezaan Pencapaian Responden Ujian Pra dan Ujian Pasca 1 (Rendah)	126
4.85	Graf Perbezaan Pencapaian Responden Ujian Pasca 1 dan Pasca 2 (Cemerlang)	127
4.86	Graf Perbezaan Pencapaian Responden Ujian Pasca 1 dan Pasca 2 (Sederhana)	129
4.87	Graf Perbezaan Pencapaian Responden Ujian Pasca 1 dan Pasca 2 (Rendah)	130
4.88	Graf Perbezaan Pencapaian Responden Ujian Pasca 2 dan Pasca 3 (Cemerlang)	132
4.89	Graf Perbezaan Pencapaian Responden Ujian Pasca 2 dan Pasca 3 (Sederhana)	134
4.90	Graf Perbezaan Pencapaian Responden Ujian Pasca 2 dan Pasca 3 (Rendah)	135
5.1	Taraf Pendidikan Ibu Bapa / Penjaga	140

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi
xviii

Muka Surat

5.2	Taburan Kekerapan dan Peratus Responden Mengikut Pekerjaan Ibu Bapa / Penjaga	139
5.3	Latar Belakang Responden Berdasarkan Kaum	140

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi
xix

SENARAI SINGKATAN

STAD *Student Team Achievement Division*

TGT *Team Games Tournament*

TAI *Team-Accelerated Instruction*

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

BAB 1

PENGENALAN

05-4506832

1.1 Pendahuluan Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

Kejayaan sesuatu sistem pendidikan dinilai melalui tahap pembelajaran dan perkembangan murid semasa mereka melalui sistem tersebut. Kementerian bertekad meningkatkan kualiti kemenjadian murid selaras dengan aspirasi meletakkan Malaysia dalam kelompok sistem pendidikan septiga teratas di dunia. Sejajar dengan Falsafah Pendidikan Kebangsaan dan terkandung dalam Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia (2013-2020), Pendekatan Kementerian Pelajaran Malaysia terhadap pendidikan tertumpu kepada pembangunan murid secara holistik yang menekankan pembangunan intelek, rohani, emosi, dan fizikal seiring dengan penghayatan identiti nasional yang kukuh. Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia berhasrat untuk mencapai lima keberhasilan bagi sistem pendidikan Malaysia secara keseluruhan iaitu

05-4506832

pustaka.upsi.edu.my

Perpustakaan Tuanku Bainun
Kampus Sultan Abdul Jalil Shah

PustakaTBainun

ptbupsi

akses, kualiti, ekuiti, perpaduan dan kecekapan (Ekhibit 7, Pelan Pembangunan Pendidikan Malaysia 2013-2025).

Matlamat mata pelajaran Pendidikan Seni Visual Sekolah Menengah adalah untuk membentuk keperibadian generasi Malaysia yang celik budaya, mempunyai nilai-nilai estetik yang tinggi, imaginatif, kritis, kreatif, inovatif dan inventif. Ruang lingkup dalam pelajaran pendidikan seni visual cukup luas. Guru perlu menyediakan ruang untuk membina perkembangan, membangunkan idea-idea dan kemahiran pelajar sehingga ke tahap yang paling optimum. Golongan pendidik perlu sedar bahawa betapa pentingnya perancangan dan pembelajaran secara urutan ini agar ia dapat membantu pelajar dalam menguasai kemahiran melalui pengalaman.

Matlamat yang terkandung dalam Rancangan Malaysia Kesepuluh menetapkan prestasi seseorang pelajar boleh ditingkatkan dengan meningkatkan

proses pengajaran dan pembelajaran. Ianya merupakan satu usaha meningkatkan mutu pengajaran berdasarkan proses analisis keperluan pembelajaran secara sistematis (Jabatan Perdana Menteri, 2010).

Perancangan pengajaran yang baik dan menarik serta pelbagai pendekatan yang digunakan adalah faktor utama menjadikan suasana pembelajaran lebih bermotivasi kepada pelajar. Teori reka bentuk pengajaran yang dikemukakan oleh Gagne (2000) merupakan satu teori yang paling berkesan dalam proses pengajaran dan pembelajaran. Menurut teori yang dikemukakan oleh Gagne ini ianya menggunakan strategi pemrosesan maklumat melalui aktiviti atau peristiwa mental (*mental events*) yang dikatakan berlaku apabila seseorang itu dipersembahkan dengan pelbagai rangsangan (*stimulus*). Menurut Gagne (1988). Strategi ini dibina adalah

bertujuan bagi menyediakan garis kasar bagaimana aktiviti pengajaran dapat dibentuk dan dikaitkan dengan pencapaian sesuatu objektif. Berdasarkan kajian yang djalankan pelbagai masalah berkaitan isu pengajaran dan pembelajaran dilihat banyak membantu pengajaran dan pembelajaran dapat diselesaikan melalui bidang psikologi teori behavioris dan kognitif. Berdasarkan penyelidikan pendidikan wujudnya pelbagai teori pembelajaran mahu pun reka bentuk pengajaran (*instrucional design*).

Kebanyakan pelajar belajar dengan berkesan melalui pengalaman peribadi,

aktiviti “hands-on” dan peluang untuk penemuan kendiri (Bahagian Perkembangan Kurikulum, 2013). Justeru itu, proses pengajaran dan pembelajaran bukan lagi berpusatkan kepada guru, tetapi lebih berpusatkan kepada pelajar baik secara individu atau kumpulan (Abu Bakar & Ikhsan, 2008).

Pembelajaran koperatif merupakan salah satu pembelajaran yang dikembangkan dari teori konstruktivisme kerana mengembangkan struktur kognitif untuk membangun pengetahuan sendiri melalui berpikir rasional (Rustaman *et al.*, 2003: 206). Pembelajaran koperatif juga merupakan salah satu pembelajaran yang berpusatkan pelajar. Aspek kognitif, tingkah laku, emosi serta sosial pelajar merupakan perkara tunjang dalam kaedah koperatif. Melalui kaedah ini, guru perlu menerangkan terlebih dahulu tentang pengendalian kumpulan masing-masing.

1.1 Latar Belakang Penyelidikan

Catan

Catan merupakan salah satu cabang pengkaryaan dalam bidang seni halus di sekolah menengah. Catan juga merupakan proses penyampaian sesuatu mesej dengan menggunakan bahan pewarna di atas pelbagai permukaan (Mazlan & Rozita, 2007).

Paul Hogarth menerusi bukunya *The Artist Manual* (1997) pula telah menjelaskan bahawa catan merupakan pigmen yang dihasilkan daripada bahan semulajadi seperti arang, kapur, karang dan batuan berwarna yang dijadikan serbuk kemudian dicampur dengan bahan-bahan seperti air atau minyak menjadikannya cat, iaitu media untuk menghasilkan catan.

Catan pula merupakan proses hasilan seni yang di atas pelbagai permukaan dengan menggunakan media basah (Zailani & Azimah, 2011). Catan ialah hasil seni

yang menggunakan media basah dan disapukan pada sesuatu permukaan panel. (Hassan, 2012).

Catan dikatakan telah bermula di Greek dengan terciptanya berus dan warna (Johari, 2004). Menurut sejarah, bahan catan yang digunakan sebelum itu adalah mozek dan fresko begi tujuan menghiasi ruang dalam kediaman golongan bangsawan dan dinding-dinding gereja. Perkembangan pesat catan pada ketika itu adalah kerana sokongan yang cukup kuat daripada golongan-golongan bangsawan. Michel Angelo seorang pelukis berkaliber pada masa itu diupah oleh seorang hartawan Lorenzo de Medici untuk memenuhi ruang dinding kediamannya dengan hasil seni catan (Stefanie Penck, 2005).

1.3 Pernyataan Masalah

Dalam konteks Pendidikan Seni Visual di Malaysia ianya merangkumi bidang seni halus iaitu lukisan, catan, arca, seni cetak, manakala bidang seni reka, termasuklah seni grafik, fotografi, reka bentuk industri sementara seni tradisional pula adalah kraf.

Guru seharusnya memainkan peranan sebagai penggerak atau pelaksana (Ibrahim, 2000). Bagi meningkatkan keberkesanan pengajaran dan pembelajaran, pelbagai kaedah dan strategi boleh dijalankan. Perancangan yang kreatif serta bersistematis dilihat dapat mengukur keberkesanan proses pengajaran dan pembelajaran.

Melalui kajian pendidikan terdapat kelemahan pelajar di sekolah menengah, adalah mereka kurang berminat untuk mempelajari bidang catan dalam Pendidikan Seni Visual. Mereka juga terlalu lemah dalam menguasai kemahiran melakar dan mewarna catan.

Faktor luaran seperti sokongan ibubapa, interaksi pelajar dengan rakan sebaya, persekitaran serta kemudahan sekolah turut menjadi pemangkin kepada masalah tersebut. kelemahan pelajar dalam mata pelajaran kebiasaannya dipengaruhi oleh faktor dalaman iaitu, minat, sikap dan pencapaian lalu. Melalui pemerhatian penyelidik pelajar-pelajar ini sememangnya menghadapi masalah sewaktu mewarna. Ini adalah kerana kurangnya pendedahan teknik mewarna serta kurangnya keyakinan dalam diri mereka. Mereka merasakan bahawa terlalu susah untuk menghasilkan karya catan cat air. Mereka juga tidak yakin dalam proses mewarna di mana penguasaan psikomotor mereka yang begitu lemah.

Seperti yang dinyatakan tadi, catan merupakan satu cabang yang penting dalam bidang seni halus selain daripada lukisan, arca dan cetakan. Pelajar telah dibimbing dalam bidang catan ini bermula daripada sekolah rendah hingga ke sekolah menengah. Persoalan kegagalan pelajar dalam menguasai kemahiran membuat catan pemandangan tidak seharusnya timbul dalam sistem pendidikan pada hari ini. Pendedahan berkaitan alam semulajadi sememangnya telah dibuat oleh guru melalui proses pengajaran dan pembelajaran.

Prestasi murid dan kemahiran guru di dalam sistem pendidikan di negara ini sering menjadi topik dan isu utama dalam kajian pendidikan pada hari ini (Siti Khadijah, 2009).

Berdasarkan kajian yang dijalankan pengajaran guru antara punca utama menyebabkan murid kurang berminat terhadap subjek Pendidikan Seni Visual (Siti Khadijah, Azalli dan Rosli, 2009). Pengetahuan dan kefahaman murid dikenal pasti berpunca daripada faktor guru, bahan-bahan rujukan sedia ada dan hasil koleksi kerja mewarna terdahulu.

Kurangnya minat murid terhadap mata pelajaran pendidikan seni visual berpunca daripada guru (Kasran, 2004). Pendapat ini disokong pula oleh kajian yang dilakukan oleh Rosilawati (2009) mendapati guru dikatakan tidak berjaya dalam merancang sesuatu topik pengajaran supaya ianya disampaikan secara berkesan. Permasalahan utama pada hari ini adalah ramai di kalangan guru-guru yang menajar Pendidikan Seni Visual adalah di kalangan yang bukan opsyen dan yang kurang berpengalaman (Iberahim, 2000).

Melalui pemerhatian penyelidik pelajar-pelajar ini sememangnya menghadapi masalah sewaktu melakar dan mewarna. Ini adalah kerana kurangnya pendedahan teknik mewarna serta kurangnya keyakinan dalam diri mereka.

